

Katarína Nevrllová – Katarína Chlpíková

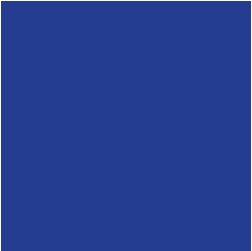
Témy a ciele jazykového kurzu **A1** (slovenčina ako cudzí jazyk)

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Katarína Nevrlová – Katarína Chlpíková

Témy a ciele jazykového kurzu **A1** (slovenčina ako cudzí jazyk)

2025

Univerzita Komenského v Bratislave

Dokument je výstupom projektu Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky v spolupráci s Úradom podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku: Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov

© Autorky, 2025

PhDr. Katarína Nevrlová

Mgr. Katarína Chlpíková

Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta

Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

Vedúca projektu a odborná garantka

Mgr. Michaela Mošaťová, PhD.

Recenzenti

doc. PhDr. Jana Pekarovičová, PhD.

Mgr. Adela Ismail Gabríková, PhD.

Mgr. Renáta Pavlová, PhD.

Mgr. Eva Stružová

Mgr. Radoslav Ďurajka, PhD.

© Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

Publikácia je šírená pod licenciou Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0

(vyžaduje sa: povinnosť uvádzať pôvodného autora, len nekomerčné použitie,

povinnosť odvodené dielo zdieľať pod rovnakou licenciou ako pôvodné dielo).

Viac informácií o licencií a použití diela: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

https://stella.uniba.sk/texty/FIF_sacj_temy_ciele_jazykovy_kurz_A1.pdf

Vydavateľ

Univerzita Komenského v Bratislave

ISBN 978-80-223-6140-8 (tlač)

ISBN 978-80-223-6141-5 (online)

Studia Academica Slovaca

Filozofická fakulta UK
Gondova 2
811 02 Bratislava
Slovensko

www.fphil.uniba.sk/sas

Obsah

Úvod	6
Tematický okruh 1: Základné pozdravy a komunikačné frázy	8
Tematický okruh 2: Štúdium a práca	11
Tematický okruh 3: Denný program a voľný čas	15
Tematický okruh 4: Priestor okolo nás	18
Tematický okruh 5: Jedlo a stravovanie	21
Tematický okruh 6: Mestá a miesta, cestovanie	24
Tematický okruh 7: Inštitúcie a služby	27
Tematický okruh 8: Môj život	30
Súhrn gramatiky	34
Použitá literatúra	38

Úvod

Publikácia *Témy a ciele jazykového kurzu na úrovni A1* predstavuje výkonový a obsahový štandard výučby slovenského jazyka ako cudzieho jazyka pre úplných začiatníkov a jej cieľom je sprístupniť zjednocujúci rámec učiteľom, lektorom, tvorcom učebných materiálov, ako aj hodnotiteľom jazykových kompetencií pre transparentné, systematické i efektívne vyučovanie a hodnotenie slovenčiny v súlade so *Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky (SERR)* a zároveň s ohľadom na špecifiká výučby slovenčiny. Spolu s opisom a aplikáciou jazykových funkcií, ktoré sú publikované aj samostatne¹, je súčasťou komplexných vzdelávacích štandardov slovenčiny ako cudzieho jazyka pre úrovne A1 až C1.

Publikácia vznikla v rámci projektu *Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov*, ktorý finančne podporili Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku. Na príprave obsahu sa podieľalo centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk Studia Academica Slovaca na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Zdrojom inšpirácie boli okrem už spomínaného SERR aj dostupné učebné materiály slovenčiny ako cudzieho jazyka, online portály, referenčné rámce z iných jazykov spolu s ďalšími zdrojmi (korpusové dáta a slovníky), a tiež vlastné empirické poznatky z vyučovania slovenčiny či úzka spolupráca s mnohými skúsenými lektormi a lektorkami slovenčiny ako cudzieho jazyka. Na tomto mieste chceme okrem odbornej garantky, recenzentiek a recenzenta

¹ Nevrlová, Katarína – Chlpíková, Katarína – Ismail Gabríková, Adela: *Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni A1 – A2 (slovenčina ako cudzí jazyk)*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2025, 42 s. online: https://stella.uniba.sk/texty/FIF_sacj_jazykove_funkcie_ku_A1-A2.pdf

špeciálne poďakovať kolegyniam dr. Eve Španovej a dr. Helene Ľos Ivoríkovej, ktoré do publikácie významnou mierou prispeli svojimi praktickými pripomienkami.

Predkladaný materiál sa skladá z ôsmich tematických celkov, ktorých usporiadanie zohľadňuje aktuálne potreby cudzincov v oblasti súkromného, verejného a pracovného života a možnosti ich úspešného zapojenia sa do bežných jazykových činností v rôznych situáciách. Témy ako *Základné pozdravy a frázy*, *Škola a práca*, *Priestor okolo nás* a ďalšie nadväzujú na zaužívané tematické celky z existujúcich študijných materiálov a jazykových štandardov, avšak so zreteľom na aktuálne preferencie učiacich sa cudzí jazyk v modernej spoločnosti. Rámcovo zahŕňajú rutinné aspekty každodenného života, ako napríklad stravovanie, nakupovanie, ubytovanie alebo cestovanie. Učiaci sa pomocou nich zvládne komunikovať v jednoduchých štandardných situáciách, ktoré vyžadujú elementárnu a priamu výmenu informácií, či už ide o konverzáciu vo voľnom čase, pracovné rozhovory alebo vyjadrenie požiadaviek na zabezpečenie potrieb či poskytnutie služieb (opýtať sa na cenu, vypísať dokumenty, orientovať sa v meste a pod.).

Tematické celky sa vyznačujú identickou štruktúrou, ktorú tvoria tri hlavné kategórie: *Komunikačné ciele*, *Jazykové funkcie* a *Jazykové prostriedky*. Úvodom do každého tematického celku sú rozsiahle *Komunikačné ciele* definujúce konkrétne jazykové činnosti a stratégie (tzn. výkonový štandard), ktoré by mal učiaci sa zvládnuť. Najmä tu sme vychádzali zo *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* (SERR, 2017 aj 2022), ktorý ponúka podrobné deskriptory pre jednotlivé jazykové činnosti vo výučbe cudzích jazykov. Tie zahŕňajú recepciu (čítanie a počúvanie s porozumením), produkciu (ústny a písomný prejav), interakciu (schopnosť reagovať na prejavy iných) a mediáciu (sprostredkovanie informácií iným osobám či už v slovenčine alebo v inom jazyku).

Moderné obsahové štandardy pre výučbu cudzích jazykov kladú veľký dôraz na rozvíjanie tzv. funkcií jazyka. Ide napr. o spôsoby vyjadrenia názoru, súhlasu, pocitov či vlastných preferencií, nadviazanie kontaktu, rozvíjanie či ukončenie rozhovoru a mnohé iné. Ich prepojenie s lexikálnym a gramatickým

obsahom pomôže učiacemu sa lepšie zvládnuť reálne komunikačné situácie, a preto Jazykové funkcie tvoria samostatnú sekciu v každom tematickom okruhu. (Podrobne sa im venujeme v publikáciách *Jazykové funkcie na úrovni A1 – A2, B1 – B2 a C1*).

Nosnou zložkou tematických okruhov sú *Jazykové prostriedky* rozdelené na *lexikálne* a *gramatické minimum*. Lexikálne minimum predstavuje súbor slov, slovných spojení, fráz a viet, ktoré sme vybrali na základe ich frekvencie, funkčnosti a relevancie v kontexte komunikačných potrieb učiach sa pre danú jazykovú úroveň. Lexikálne prostriedky sú členené do menších kategórií prislúchajúcich konkrétnej téme tak, aby pokryli celý diapazón lexikálnych možností na začiatocnej úrovni, ako pomenovanie osôb, predmetov, vlastností, pocitov či aktivít. Svoje početné zastúpenie tu majú aj niektoré predložkové spojenia (*na polícii, cez víkend, do supermarketu*), ale najmä konkrétne otázky, celé vety či jednoduché hovorové frázy (*Si v poriadku? Aký je dnes deň? Viem pracovať na počítači. Nefunguje to. To je super!*), aby sa úplný začiatocník dokázal vysporiadať s komunikačnými požiadavkami v situáciách, v ktorých sa s najväčšou pravdepodobnosťou ocitne.

Gramatické minimum nadväzuje na lexikálne prostriedky v danej téme, keďže práve tie determinujú nevyhnutné a prakticky využiteľné gramatické štruktúry. Napr. v tematickom celku *Inštitúcie a služby* sa funkčne precvičuje imperatív a modálne verbá na vyjadrenie požiadaviek, prepozície v lokáli a genitíve na identifikáciu miesta a smeru a pod. Cieľom úrovne A1 nie je úplná znalosť gramatických pravidiel, ale schopnosť dorozumieť sa v žiadanej situácii. Gramatické javy sú prezentované postupne, pričom rešpektujú lingvistické a kognitívne možnosti učiach sa. Kladieme dôraz na opakovanie dôležitých gramatických javov (ako deklinácia, konjugácia) a tzv. cyklenie a „naberanie“ stále nových prvkov do opakujúcich sa gramatických štruktúr, ktoré sa v gramatickom minime vyskytujú (napr. spomínaný imperatív sa objavuje vo viacerých témach alebo modálne verbá sa lexikálne rozširujú podľa potreby konkrétnej témy). Lexikálne a gramatické minimum podporuje rozvíjanie komunikačných a jazykových zručností.

Tematické okruhy sú doplnené o *Sociokultúrny kontext* a *Druhy textov*. Sociokultúrny kontext môže pomôcť učiacemu sa pochopiť slovenské konvencie,

spoločenské normy, tradície a zvyky ako súčasť integrácie pri osvojovaní si slovenčiny vrátane formálneho a neformálneho vyjadrovania, zdvorilostných fráz a neverbálnych prvkov komunikácie. *Druhy textov* sú ústne a písomné komunikáty, ktoré podporujú prácu s konkrétnou témou. Na najnižšej úrovni A1 ide o jednoduché texty, ako nápisy, inštrukcie, oznamy, osobné listy, krátke správy, pokyny, inzeráty či formuláre.

Publikáciu uzatvára prehľadný súhrn gramatiky, ktorý by mal prispieť k lepšej orientácii v gramatických javoch naprieč všetkými tematickými okruhmi.

Nové vzdelávacie štandardy, ktorých súčasťou je aj táto publikácia, predstavujú základ pre kvalitnú, systematickú a efektívnu výučbu slovenčiny ako cudzieho jazyka, pričom zohľadňujú jazykové, pragmatické a sociokultúrne aspekty modernej slovenčiny. Veríme, že nájde praktické využitie vo vzdelávaní a integrácii cudzincov na Slovensku a vo výučbe slovenčiny v zahraničí, ako aj pri tvorbe učebných osnov, testov a certifikácii jazykových zručností.

Autorky

Tematický okruh 1: Základné pozdravy a komunikačné frázy

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže identifikovať základné pozdravy, komunikačné, zoznamovacie a zdvorilostné frázy, základné číslovky. Dokáže sa riadiť krátkymi a jednoduchými orientačnými pokynmi.

Dokáže rozpoznať známe slová a slovné spojenia v audiovizuálnych nahrávkach, napr. osobné údaje, pozdravy a privítanie.

Dokáže prečítať písmená slovenskej abecedy.

Dokáže vyhľadať základné informácie v jednoduchých formulároch, veľmi frekventovaných jedno-/dvojslovných informačných tabuliach a nápisoach v bežných životných situáciách.

Dokáže používať základné pozdravy a komunikačné frázy.

Dokáže povedať niekoľko naučených viet o sebe a pomenovať osobu a predmet.

Dokáže zrozumiteľne prečítať veľmi krátky jednoduchý text (nápis).

Dokáže vyplniť jednoduchý formulár s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne.

Dokáže reagovať na základné pozdravy a komunikačné frázy na začiatku a konci konverzácie, dokáže formulovať základné otázky pri predstavovaní.

Dokáže dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie.

V písomnej forme dokáže požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť, zapísať čísla a dátumy, vlastné meno, štátnu príslušnosť, adresu, vek, dátum narodenia alebo príchodu do krajiny.

Dokáže reagovať na jednoduchú správu, pričom používa základné frázy.

Dokáže sprostredkovať základné komunikačné frázy a pozdravy, informácie z jednoduchých formulárov a informačných tabúl.

Sociokultúrny kontext

- základné zdvorilostné frázy a pozdravy
- frázy pri stolovaní (Dobrá chuť. Na zdravie.)
- formy oslovenia (pán/pani/slečna)
- slovenský systém mien a priezvisk
- rozdiel medzi vykaním a tykaním, formálna a neformálna komunikácia

Druhy textov

- jednoduché nápisy a oznamy
- jednoduché dialógy
- komiksy
- jednoduché formuláre, osobný dotazník, preukazy

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- predstaviť sa
- predstaviť niekoho
- reagovať pri predstavení
- privítať niekoho
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Základné pozdravy a zdvorilostné frázy

*Dobré ráno./Dobrý deň./
Dobrý večer./Dobrá noc.
Ahoj.
Dovidenia.
Maj/Majte sa!
Prepáč/Prepáčte.
Nech sa páči.
Ďakujem.
Prosím.
Dobrá chuť!
Na zdravie!*

Predstavovanie (sa)

*Ako sa voláš/voláte?
Volám sa Martin/Martina.
Som Martin/Martina.
Teší ma.
Aj mňa.
Ako sa máš/máte?
Mám sa dobre/zle/fajn/výborne/
perfektné.
Odkiaľ si/ste?
Som zo Slovenska/z Ameriky.*

Gramatické minimum

slovenská abeceda a výslovnosť

(informatívne hláskovanie písmen, keď chce cudzinec nadiktovať svoje meno či emailovú adresu)

veľké písmená (mená, názvy, začiatok vety)

interpunkcia (bodka, výkričník, otáznik)

diakritika (dĺžeň, mäkčeň, ä, ô)

konjugácia verba **byť**, aj negatívna forma:

som, si, je, sme, ste, sú; nie som, nie si, nie je, nie sme, nie ste, nie sú

verbá v prézente

formy 1. osoby singuláru a 2. osoby singuláru/plurálu, aj negatívna forma

Čo robíš/robíte?
Som študent/-ka.
Pracujem./Študujem.

Koľko máš/máte rokov?
Mám 30 rokov.

Hovoríš/Hovoríte po slovensky/
po anglicky?
Áno./Nie.

Kde bývaš/bývate?
Bývam v Bratislave.

Názvy krajín, kontinentov

a obyvateľov (výberovo)
Anglicko, z Anglicka, Angličan/-ka
Vietnam, z Vietnamu, Vietnamec/-ka
Európa, z Európy, Európan/-ka

Ľudia a veci

(základné profesie a statusy, základné predmety z bezprostrednej blízkosti/okolía)

muž, žena, pán, pani, slečna, chlapec,
dievča, dieťa
kamarát/-ka, priateľ/-ka, manžel/-ka,
kolega/-yňa
študent/-ka, doktor/-ka, šéf/-ka,
lektor/-ka, učiteľ/-ka
kniha, pero, stôl, počítač, voda, káva,
čaj

Kto je to? To je Zuzana/Peter.
Toto nie je študent, to je učiteľ.
Čo je to? To je mobil/auto/káva.
Toto je jablko. To nie je auto.

Nápisy

dámy, páni, sem, tam, otvorené,
zatvorené, vchod, východ/exit

Privítanie

Vitaj!/Vitajte!
Pod'/Pod'te ďalej.
Nech sa páči.

Upútanie pozornosti

Prepáč'/Prepáčte!
Prosím!
Pardon!
Haló!

Osobné údaje

meno, priezvisko, adresa, dátum
(napísať číslom), podpis, kontakt,
zavináč, bodka
čísla 1 – 10
čísla 11 – 100 (podľa situácie)

Aké je tvoje telefónne číslo?
Moje telefónne číslo je nula deväť...

Aký je tvoj email?
Môj email je
eva.nova@gmail.com.

Znalosť/neznalosť jazyka

slovo, otázka, odpoveď
Nerozumiem.
Neviem.
Nehovorím po slovensky.
Pomaly, prosím.
Ešte raz, prosím.
Ako sa povie po slovensky?
Čo (to) znamená?
Samozrejme.
Naozaj.

(rozumiem/nerozumiem, hovorím/hovoríš/hovoríte, mám/máš/máte, pracujem,
študujem, volám sa/voláš sa/voláte sa)

silné rodové prípony substantív – maskulínium životné, femininum
prechýľovanie **-ka, -yňa** (študent – študentka, kolega – kolegyňa)
rozlišovanie mužských a ženských priezvisk, sufix **-ová** (Kováč – Kováčová)

personálne pronomína v nominatíve: ja, ty, on, ona, my, vy, oni/ony

demonstratíva to, toto v nominatíve

formy posesívnych pronomín v 1. a 2. osobe singuláru: môj, moja, moje; náš, naša, naše; tvoj, tvoja, tvoje; váš, vaša, vaše

základné numerálie 0 – 10, 11 – 100 (podľa situácie)

partikula naozaj

formálna a neformálna komunikácia (Ako sa voláš?/Ako sa voláte?)

Tematický okruh 2: Štúdium a práca

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže rozoznať známe slová a slovné spojenia z každodenného života o štúdiu alebo práci.
Dokáže identifikovať základné otázky o vlastnej osobe a profesii.

Dokáže rozpoznať známe slová a frázy a identifikovať tému práce alebo štúdia z audiovizuálnych záznamov.

Dokáže vyhľadať základné informácie v jednoduchých formulároch, emailoch a správach, veľmi frekventovaných jedno-/dvojslovných informačných tabuliach a nápisochoch v bežných životných situáciách.

Dokáže sa predstaviť a povedať základné informácie o vlastnej profesii alebo štúdiu, pomenovať pracovisko alebo školu.
Dokáže zrozumiteľne prečítať veľmi krátky jednoduchý text, správu.

Dokáže sformulovať jednoduchú správu s použitím základných viet na tému svojho štúdia alebo práce.

Dokáže viesť krátku konverzáciu o svojej osobe a o aktivitách spojených s prácou alebo štúdiom.
Dokáže klásť jednoduché otázky o práci alebo štúdiu.

Dokáže vyplniť základné údaje vo formulári týkajúce sa práce alebo štúdia.

Dokáže reagovať na jednoduchú správu/email, pričom používa základné slovné spojenia a krátke vety.

Dokáže sprostredkovať základné informácie o svojej profesii a pracovných/študijných aktivitách z krátkych, veľmi jednoduchých písaných textov alebo rozhovorov prostredníctvom izolovaných slov a slovných spojení.

Sociokultúrny kontext

- neverbálne prejavy v pracovnej sfére (podanie rúk, vzdialenosť komunikantov)
- formálny vs. neformálny email/sms (oslovenie, formálny/neformálny pozdrav, forma emailu/sms, tykanie/vykanie)
- pravidlá dochvilnosti (napr. meškanie do 15 minút)
- nevhodné pýtať sa na výšku platu, majetku a na vek u žien
- oslovenie *pán učiteľ/pani učiteľka, pán lektor/pani lektorka*

Druhy textov

- oznamy, nápisy
- jednoduché dialógy
- formuláre: jednoduché formuláre, jednoduchý osobný dotazník, preukazy
- jednoduchý plán
- rozvrh hodín
- krátky email, SMS správa
- komiks

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- predstaviť sa/niekooho
- reagovať pri predstavení
- privítať niekoho
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

vyjadriť názor

- vyjadriť súhlas/nesúhlas
- vyjadriť istotu/neistotu

vyjadriť schopnosť

- vyjadriť znalosť/neznalosť
- vyjadriť schopnosť/neschopnosť vykonať nejakú činnosť

zaujať postoj

- odmietnuť
- ospravedlniť sa

vyjadriť návrh a reagovať naň

- požiadať o niečo
- odpovedať na požiadavku
- navrhnúť niekomu niečo
- odpovedať na návrh

reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti

- vyjadriť želania
- vyjadriť plány (blízke i budúce)

korešpondovať

- začať email
- napísať jednoduchý list/email/krátku správu
- ukončiť email

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Časový rámeček

teraz, potom, hneď, skoro, neskoro, týždeň, víkend, mesiac, rok

Kedy: cez víkend, dnes, včera, zajtra, budúci rok

Dni v týždni

pondelok, utorok, streda, štvrtok, piatok, sobota, nedeľa

Kedy: v pondelok, v utorok, v stredu, vo štvrtok, v piatok, v sobotu, v nedeľu

Časti dňa a časové informácie

deň, noc

Kedy: ráno, doobeda/dopoludnia, na obed, poobede/popoludní, večer, cez deň, v noci

Práca

práca, zamestnanie, dovolenka, pracovník/-čka, šéf/-ka, kolega/-yňa, dôchodca/-kyňa, penzista/-ka, počítač, myš, stôl, stolička, miestnosť, kancelária, plán, kalendár, pracovať, hľadať prácu, mať prácu

Som lekár/-ka.

Som dôchodca/-kyňa.

Pracujem ako kuchár/-ka.

Pracujem z domu.

Hľadám prácu ako manažér/-ka.

Nepracujem.

Štúdium

škola, univerzita, fakulta, jedáleň, knižnica, prednáška, cvičenie, seminár, rozvrh hodín, štipendium, hodina, kurz, lekcia, úradné hodiny, študijné oddelenie, ceruzka, zošit, tabuľa, mobil, tablet

Som študent/-ka.

Študujem na univerzite.

Študujem dizajn/medicínu/ekonómiu.

Učím sa slovenský jazyk/po anglicky.

Mám lekciu/hodinu/vyučovanie/kurz/prednášku/slovenčinu.

Základné profesie a verbá s nimi spojené

profesor/-ka

učiteľ/-ka – učiť

študent/-ka – učiť sa, študovať

spevák/-čka – spievať

herec/-čka – hrať

policajt/-ka – kontrolovať

šofér/-ka, taxikár/-ka – šoférovať

predavač/-ka – predávať

kuchár/-ka – variť

asistent/ka – písať emaily, telefonovať

lekár/-ka – liečiť

Aktivity súvisiace s prácou a štúdiom

mať, hľadať, čakať, čítať, písať, meškať,

dať, pomáhať, pýtať sa/opýtať sa,

prihlásiť sa, robiť, kúpiť, platiť, vyplniť,

prosiť si, učiť, učiť sa, študovať,

variť, fajčiť, potrebovať, telefonovať,

kontrolovať/skontrolovať, oddychovať,

športovať, písať, podpísať

vedieť, môcť, chcieť

Farby a opisné slová

biely, čierny, zelený, modrý, červený,

žltý, hnedý, sivý

dobry, zly, veľký, malý, nový, starý,

pomalý, rýchly

Aká to je farba?

To je modrá/zelená farba.

Aké je pero?

Gramatické minimum

verbá v prézente – formy 1. osoby singuláru a 2. osoby singuláru/plurálu (*čítam/čítaš/čítate, robím/robíš/robíte, študujem/študuješ/študujete, pracujem/pracuješ/pracujete, potrebujem/potrebuješ/potrebujete, meškám, telefonujem, chodím*)

negácia verb v 1. osobe singuláru (*nerobím, nepíšem, nemám*)

modálne verbá môcť, chcieť, vedieť v 1. osobe singuláru, aj negatívna forma – informatívne* (*môžem/nemôžem hovoriť, chcem/nechcem čaj, viem/neviem po slovensky*)

jednoduchý imperatív – informatívne základné pokyny v práci a v škole (*píš/-te, čítaj/-te, hovor/-te*)

nominatív singuláru – gramatický rod maskulínium, feminínium, neutrum – systematické vysvetlenie* posesívne pronominá v nominatíve: **môj, tvoj, náš, váš, jej, jeho, ich** opytovacie pronominá v nominatíve: **kto, čo, kedy, kde, ako, prečo** demonstratíva v nominatíve: **ten, tá, to** kongruencia atribútu v rode, čísle a páde (*moje modré pero*)

prechýľovanie (maskulínium životné, feminínium)

sufixy **-ka, -ička, -yňa, -kyňa** (*dôchodca – dôchodkyňa, pracovník – pracovníčka*)

prepozícia v/vo – výberovo* (*vo štvrtok, v sobotu, v škole, v práci*)

temporálne adverbiá dnes, včera, zajtra

* Vysvetlenie výrazov označených hviezdičkou nájdete v sekcii Súhrn gramatiky.

*To pero je modré/zelené/červené.
Pero je modré.*

Vety a frázy

*Kde pracuješ/pracujete?
Kedy (sa) začína hodina?
Kedy píšeme test?
Vieš/Viete písať po slovensky?
Viem pracovať na počítači.
Prepáčte, že meškám.
Moment, prosím.*

Pokyny

*Napiš/Napište e-mail.
Zavolaj/Zavolajte.
Pošli/Pošlite správu.
Potrebujem pomoc/peniaze/liek/čas/
SIM-kartu!
Potrebujem telefonovať/skontrolovať
text/preložiť text/vyplniť formulár!*

Základná štruktúra emailu (formálny a neformálny)

*Dobrý deň,
prepáčte, dnes nemôžem prísť do
práce/do školy.
S pozdravom
Petra/Peter*

*Ahoj, Lenka.
Ako sa máš?
Prosím, kedy je slovenčina?
S pozdravom
Martin*

Tematický okruh 3: Denný program a voľný čas

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže sa orientovať v základných informáciách o časových údajoch a porozumieť situáciám, v ktorých sa hovorí o programe dňa a základných záľubách.

Dokáže v hovorenej reči rozoznať známe slová a slovné spojenia o dennom programe a voľnočasových aktivitách.

Dokáže rozpoznať známe slová a slovné spojenia v audiovizuálnych nahrávkach o dennom programe a voľnočasových aktivitách.

Dokáže sa orientovať v jednoduchých textoch, porozumieť slovám a slovným spojeniam, ktoré sa týkajú denného programu a základných záľub.

Dokáže hovoriť o sebe a sformulovať to, čo zvyčajne robí počas dňa.

Dokáže jednoducho hovoriť o svojich záľubách.

Dokáže sformulovať krátky text obsahujúci informácie o dennom programe a krátky text o vlastných záľubách.

Dokáže viesť krátku konverzáciu o svojom dennom programe, spôsobe trávenia voľného času a svojich záľubách.

Dokáže sa inej osoby opýtať na jej denný program, voľnočasové aktivity a záľuby.

Dokáže napísať jednoduché izolované slovné spojenia a vety o bežnom dni alebo o iných ľuďoch, o tom, čo robia počas dňa.

Dokáže reagovať na správu alebo jednoduchý online príspevok, pričom používa základné slovné spojenia a krátke vety.

Dokáže sprostredkovať základné informácie o svojich záľubách a časových údajoch o sebe alebo iných ľuďoch z krátkych, veľmi jednoduchých písaných textov alebo rozhovorov prostredníctvom izolovaných slov a slovných spojení.

Sociokultúrny kontext

- typické spôsoby trávenia voľného času Slovákov
- typický pracovný deň a víkend na Slovensku
- vzťah Slovákov k športu (pasívne i aktívne), obľúbené športy na Slovensku
- štyri ročné obdobia

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- predstaviť sa/niekoho
- reagovať pri predstavení
- privítať niekoho
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

vybrať si z možností

- potvrdiť
- odmietnuť

vyjadriť názor

- vyjadriť súhlas/nesúhlas

vyjadriť schopnosť

- vyjadriť znalosť/neznalosť
- vyjadriť schopnosť/neschopnosť vykonať nejakú činnosť

vyjadriť očakávania

- vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť
- zistiť spokojnosť/nespokojnosť

predstaviť záľuby a preferencie

- vyjadriť, čo rád/rada alebo nerád/nerada robí

zaujať postoj

- odmietnuť
- sľúbiť
- ospravedlniť sa

vyjadriť návrh a reagovať naň

- požiadať o niečo
- odpovedať na požiadavku
- navrhnúť niekomu niečo
- navrhnúť spoločnú aktivitu
- odpovedať na návrh
- ponúknuť pomoc

reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti

- vyjadriť želania
- vyjadriť plány (blízke i budúce)

Druhy textov

- nápisy
- jednoduché dialógy
- krátke príbehy, komiksy
- kalendár, diár, denný plán

korešpondovať

- začať email/textovú správu
- ukončiť email/textovú správu
- napísať jednoduchý list/email/krátku správu
- odpovedať na email/textovú správu

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Mesiace a ročné obdobia

január, február, marec, apríl, máj,
jún, júl, august, september, október,
november, december
jar, leto, jeseň, zima

Kedy:

v januári, vo februári, v marci,
v auguste
na jar, na jeseň, v lete, v zime

Denné aktivity

vstávať, sprchovať sa, raňajkovať,
obedovať, večerať, oddychovať, hrať
futbal, hrať sa, spať, umyť sa/umývať
sa, študovať, učiť sa, čítať, ísť, prísť,
jesť, piť

Nakupovanie

obchod, supermarket, toaletný papier,
mydlo, sprchový gél, šampón, krém,
zubná kefka, zubná pasta, uterák
kúpiť, nakupovať, platiť

Frekvencia

Ako často?
zvyčajne, často, niekedy, nikdy, vždy,
občas, málokedy

Trávenie voľného času, záľuby, šport

počúvať hudbu, pozerať film/seriál/
video, tancovať, spievať, čítať knihu,
športovať, hrať futbal/ basketbal/
volejbal/ tenis, plávať, bicyklovať,
chodiť na prechádzku/výlet/turistiku,
nakupovať, chodiť do kina/divadla/
múzea/galérie, ísť na koncert/film,
mať psa/mačku

dobry, zly, vyborny, oblubený,
zaujímavý, nudný, hrozný

spolu, doma

Vety a frázy

*Kolko je hodín?
Je 12.20/15.50. Sú dve hodiny.*

*O kolkej vstávaš? Vstávam o 7.30.
Čo robíš cez víkend?*

Kedy máš/máte čas?

Čo čítaš/čítate?

Prepáčte, dnes nemám čas.

Čo rád/rada robíš? Rád/Rada varím.

To je nuda.

To je dobrý nápad!

Platí.

Prosba o pomoc

*Si/ste v poriadku? Je to v poriadku?
Pomoc!*

Gramatické minimum

konjugácia verb v prezente v singulári a pluráli typu *volať sa, hovoriť, študovať* (vstávať, variť, tancovať)

konjugácia frekventovaných nepravidelných verb v prezente: *ísť, prísť, jesť, piť*

adjektívum *rád/rada* + verbum, aj negatívna forma
(*rád/rada čítam, nerád/nerada tancujem*)

verbum + priamy objekt (*piť kávu, čítať knihu, počúvať hudbu*)
sufix **-u** pri ženských substantívach

prepozície *na, do* – informatívne
(*ísť na koncert, chodiť do kina, na jar, na jeseň*)

prepozícia *v/vo* – spojenia s mesiacmi a ročnými obdobiami
(*v januári, vo februári; v lete, v zime*)

základné numeráliá *10 – 100*
radové numeráliá *0 – 100* (*prvý, druhý, tretí*)

adverbiá *spolu, doma*

jednoduché súvetia s konjunkciami *a, ale, alebo*
(*Študuješ alebo pracuješ? Nerada športujem, ale rada čítam knihy.
Doma čítam a učím sa.*)

Tematický okruh 4: Priestor okolo nás

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže sa orientovať v základných informáciách, rozoznať známe slová a slovné spojenia o obytnom/pracovnom prostredí a jeho zariadení.

Dokáže rozpoznať známe slová a slovné spojenia v audiovizuálnych nahrávkach o obytnom priestore a zariadení bytu.

Dokáže sa orientovať v jednoduchých textoch, porozumieť slovám a slovným spojeniam, ktoré sa týkajú obytného/pracovného priestoru a jeho zariadenia.

Pomocou jednoduchých slovných spojení a viet dokáže hovoriť o svojej izbe, predmetoch v nej a vyjadriť vlastnícky vzťah. Dokáže sformulovať krátky text obsahujúci informácie o svojom obytnom/pracovnom prostredí a jeho zariadení.

Dokáže pomenovať predmety v izbe a kancelárii, opísať ich vlastnosti a lokalizovať ich.

Dokáže viesť krátku konverzáciu o svojom obytnom/pracovnom priestore a jeho zariadení, vymenovať miestnosti a niektoré predmety.

Dokáže vytvoriť jednoduché otázky týkajúce sa obytného/pracovného priestoru.

Dokáže reagovať na správu alebo jednoduchý online príspevok, pričom používa základné slovné spojenia a krátke vety.

Dokáže sprostredkovať základné informácie o obytnom/pracovnom priestore a jeho zariadení z krátkych, veľmi jednoduchých písaných textov alebo rozhovorov prostredníctvom izolovaných slov a slovných spojení.

Sociokultúrny kontext

- ako bývajú Slováci
- orientácia v budove
- prízemie a poschodia, obvyklé číslovanie poschodí, rozloženie miestností
- správanie sa vo výťahu, neverbálne prejavy (mimika, očný kontakt, gestá)

Druhy textov

- jednoduchý plán bytu
- jednoduché dialógy
- krátke opisy miestnosti
- katalógy

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

vybrať si z možností

- identifikovať
- opísať
- opraviť
- potvrdiť
- odmietnuť

vyjadriť názor

- vyjadriť súhlas/nesúhlas

vyjadriť pocity

- vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie
- vyjadriť smútok
- vyjadriť strach

vyjadriť očakávania

- vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť
- zistiť spokojnosť/nespokojnosť
- poŕažovať sa

vyjadriť návrh a reagovať naň

- požiadať o niečo
- odpovedať na požiadavku
- navrhnúť niekomu niečo
- ponúknuť pomoc

reagovať na niečo, čo sa má udiat v budúcnosti

- upozorniť na niečo
- poradiť
- vyjadriť želania
- vyjadriť plány (blízke i budúce)

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Miestnosti a priestory

doma: izba, kuchyňa, obývačka, spálňa, chodba, kúpeľňa, záchod, detská izba, pracovňa

v práci: miestnosť, kancelária, recepcia, kuchynka

v škole/na univerzite: internát, trieda, učebňa, študovňa, knižnica, jedáleň, kantína, chodba, vrátnica, telocvičňa

spoločné: dom, budova, prízemie, poschodie, schody, výťah

Veci a ľudia okolo nás

elektronické zariadenia: počítač, telefón, mobil, tablet, slúchadlá, nabíjačka, USB-kľúč, heslo, kód, aplikácia, wi-fi

zariadenie izby/miestnosti/

kancelárie: lampa, okno, dvere, posteľ, písací stôl, stolička, gauč, projektor, kopírka, hodiny, nožnice

ľudia: spolubývajúci/-a, sused/-a, hosť/-ka

Aký je...?

malý, veľký, pekný, krásny, škaredý, vysoký, nízky, moderný, nemoderný, starý, nový, široký, úzky, čistý, špinavý, pokazený, perfektný

*Ten gauč je nový. Posteľ je široká.
To je pekné/škaredé/špinavé.*

Kde je...?

hore, dole, vpravo, vľavo, vpredu, vzadu, v strede, uprostred

Hodiny sú hore. Kancelária je vľavo.

Čí/čia/čie je...?

*Môj mobil je pokazený.
Tvoja posteľ je mäkká.
Naše dieťa je šťastné.*

Ktorý?

Ktorá posteľ je moja? Tá vpravo.

Riešenie jednoduchých problémov

opraviť, vymeniť, zavolať, vypnúť, zapnúť, hľadať niekoho/niečo, potrebovať niekoho/niečo

*Čo potrebuješ? Čo/Koho hľadáš?
Potrebujem nabíjačku. Hľadám mobil.
Hľadám šéfa/-ku.
Ďakujem, ste milý/-á.*

Vety a frázy

*Horí!
Bojím sa.
Je to pokazené.
Je to zablokované.
Nefunguje to.
Pozor!
Je tu wi-fi?
Aké je heslo na wi-fi?*

Gramatické minimum

konjugácia verb v prézente (*pokaziť, fungovať, opraviť, potrebovať*)

slovné spojenie **to je + adjektívum v neutre** (*To je pekné.*)

pluráliá tantum (*To sú dvere. Kde sú moje okuliare?*)

verbum + priamy objekt – informatívne
(*potrebovať nabíjačku, zapnúť počítač, hľadať šéfa*)

nominatív plurálu substantív a adjektív – systematické vysvetlenie

posesívne pronominá feminín, neutier a neživotných maskulín

v nominatíve plurálu: **moje, tvoje, naše, vaše**

demonstratíva **ten, tá, to** v nominatíve plurálu feminín, neutier a neživotných maskulín (**tie**)

numeráliá **dva, tri, štyri** v spojení s feminínami, neutrami a neživotnými maskulínami (*dve deti, dva gauče, tri izby, štyri lampy*)

akostné adjektíva a opozitné tvary (*pekný – škaredý, malý – veľký*)

opytovacie pronominá aký/á/é, ktorý/á/é, či/čia/čie

numerále jeden v nominatíve (*jeden stôl, jedna izba, jedno auto*)

adverbiá miesta (*hore, vpravo, vzadu*)

Tematický okruh 5: Jedlo a stravovanie

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže sa orientovať v základných informáciách, rozoznať známe slová a slovné spojenia z každodenného života o jedle a stravovaní.

Dokáže sa riadiť krátkymi a jednoduchými orientačnými pokynmi v stravovacích zariadeniach.

Dokáže rozpoznať známe slová a slovné spojenia v audiovizuálnych nahrávkach, ktoré sa týkajú stravovania.

Dokáže rozoznať názvy, slová a základné slovné spojenia v jednoduchých nápisoch na verejných miestach.

Dokáže sa orientovať v jednoduchých textoch, ktoré sa týkajú stravovania (jedálny lístok, systém objednávania jedla).

Dokáže pomenovať základné jedlá a nápoje a opísať ich vlastnosti. Dokáže vyjadriť svoj názor na jedlo, čo má/nemá rád v oblasti stravovania.

Dokáže jednoducho hovoriť o svojich stravovacích návykoch, napr. ako, kedy a kde sa stravuje.

Dokáže napísať izolované slová a slovné spojenia, napr. nákupný zoznam a jednoduchými vetami vyjadriť ako, kedy a kde sa stravuje.

Dokáže viesť krátku konverzáciu o jedle a svojich stravovacích návykoch a dokáže jednoduchým spôsobom pozvať inú osobu na jedlo/nápoj.

Dokáže vytvoriť jednoduché otázky týkajúce sa jedla a stravovacích návykov, vypýtať si jedlo, zaplatiť zaň v reštaurácii.

Dokáže napísať krátku správu, zoznam, izolované frázy, napr. pozvanie na obed.

Dokáže napísať, vyplniť online objednávku jedla.

Dokáže sprostredkovať základné informácie o jedle a stravovacích návykoch z krátkych, veľmi jednoduchých písaných textov alebo rozhovorov prostredníctvom izolovaných slov a slovných spojení.

Sociokultúrny kontext

- neverbálne prejavy komunikácie pri stolovaní (pripíjanie si, hlasitosť v reštaurácii, rozhovor počas jedla)
- spôsoby stravovania (raňajky, obed, večera, desiata, olovrant, obedná pauza, obedové menu)
- typické časy jednotlivých jedál
- typické potraviny a jedlá (pečivo, mliečne výrobky, údeniny a pod.)
- fajčenie a konzumácia alkoholu
- platenie, výška prepitného, stravné lístky

Druhy textov

- nápisy a oznamy
- jednoduché dialógy
- komiksy
- obedové menu, jedálny a nápojový lístok
- webstránka donáškovej služby – základné informácie, objednávkový formulár

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- privítať niekoho
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

vybrať si z možností

- identifikovať
- opísať
- opraviť
- potvrdiť
- odmietnuť

vyjadriť názor

- vyjadriť súhlas/nesúhlas

vyjadriť očakávania

- vyjadriť sklamanie
- vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť
- zistiť spokojnosť/nespokojnosť
- posťažovať sa

predstaviť záľuby a preferencie

- vyjadriť, čo má alebo nemá rád/rada
- vyjadriť, čo uprednostňuje

zaujať postoj

- dať súhlas/nesúhlas
- odmietnuť
- ospravedlniť sa

vyjadriť návrh a reagovať naň

- požiadať o niečo
- odpovedať na požiadavku
- navrhnúť niekomu niečo
- odpovedať na návrh

reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti

- poradiť
- vyjadriť želania
- vyjadriť plány (blízke i budúce)

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Jedlo a nápoje

chlieb, rožok, maslo, med, džem, jogurt, syr, šalát, pizza, mäso, polievka, pečené kura/kurča, ryba, ryža, zemiaky, dezert, torta, ovocie, jablko, banán, pomaranč, citrón, zelenina, paradajka, paprika, mrkva, petržlen, brokolica, cibuľa, cesnak, kapusta, zmrzlina, cukor, soľ, korenie, kečup

mlieko, voda, káva, čaj, džús, pivo, víno, minerálka/minerálna voda

raňajkovať, obedovať, večerať, jesť, piť, mať rád/rada, chutiť

Obchody a miesta

obchod, supermarket, potraviny, pekáreň, trh, drogéria, odevy, obuv, domáce potreby, reštaurácia, cukráreň, kaviareň, bufet, jedáleň

V obchode

košík, taška, pokladňa
predavač/-ka, zákazník/-čka
kúpiť/kupovať/nakupovať,
predať/predávať, platiť

V kuchyni a reštaurácii

čaišník/-čka, kuchár/-ka,
vegetarián/-ka, vegán/-ka
tanier, pohár, lyžica, lyžička, vidlička,
nôž, servítka, rezervácia, donáška
rezervovať, prosiť si, objednať (si),
zabaliť
čakať na, pýtať sa na, pozvať/pozývať
na, myslieť na, ďakovať za
so sebou

Pri platení

peniaze, peňaženka, karta, hotovosť,
mobil, drobné, tringelt/prepitné
platiť

Vlastnosti

Aký/-á/-é je to?
sladký, kyslý, chutný, drahý, lacný,
čerstvý, starý
pomarančový, jablkový

Vety a frázy

Dobrá chuť.

Na zdravie.

Podme na večeru.

Idem na obed.

Chutí ti/vám?

Chutí mi (to). Nechutí mi (to).

Chutí mi toto jedlo.

Mám rád/rada čokoládu.

Čo si prosíte/dáte?

Čo to bude?

*Prosím si pomarančový džús/kávu
s cukrom/bez cukru, s mliekom/bez
mlieka.*

Dvakrát pivo. Dve pívá.

Prosím si účet./Účet, prosím.

Ešte niečo?

To je všetko.

Tu alebo so sebou? – So sebou.

Platím.

Platíte kartou alebo v hotovosti?

Kol'ko stojí rožok?

Rožok stojí 15 centov.

Kol'ko stoja párky?

Párky stoja 2 eurá, 20 centov.

Gramatické minimum

konjugácia verb v prézente typu *rozumieť, pozvať, žiť, spať, stretnúť, vidieť*

konjugácia modálnych verb **v prézente** *môcť, musieť, chcieť* + infinitív
(*Môžeme jesť. Musím variť. Chceš vodu?*)

reflexívne verbá *dať si, prosiť si, kúpiť si v prézente* – výberovo
slovosled reflexívnych verb v prézente

akuzatív singuláru – systematické vysvetlenie
bezpredložkový (*večerať šalát, jesť pizzu*)

prepozície **pre, cez, na, po** (*pre mamu/otca, cez mesto/cestu,
na obed/večeru, po kávu/jedlo*)

verbum + prepozície **na, za**
(*čakať/pýtať sa/myslieť/pozývať/ísť na, platiť/ďakovať za*)

personálne pronominá **ťa, teba, vás** v akuzatívne
(*pozývam ťa/vás, čakáme ťa/vás, pre teba*) – 2. osoba singuláru a plurálu

numerále **jeden** v akuzatívne (*Prosím si jednu kávu/jedno pivo.*)

väzba **mať rád + akuzatív** (*mám rád/rada zmrzlinu*)

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde

vzťahové adjektíva so suffixom **-ový** (*pomarančový, paradajkový*)

prepozícia s/so – informatívne (*mäso s ryžou, káva s mliekom*)

prepozícia bez – informatívne (*káva bez mlieka*)

násobné numeráliá -krát (*dvakrát, trikrát, päťkrát*)

deklinácia substantíva euro, cent
(*jedno euro, dve eurá, päť eur, desať centov*)

Tematický okruh 6: Mestá a miesta, cestovanie

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže vnímať pomalú reč a identifikovať kľúčové slová o čase, mieste cestovania alebo o cene.
Dokáže porozumieť jednoduchým orientačným pokynom v meste, ktoré sa mu/jej oznamujú pomaly.

Dokáže rozpoznať známe slová a slovné spojenia v audiovizuálnych nahrávkach, napr. reklama cestovnej kancelárie.

Dokáže sa orientovať v cestovných poriadkoch a informačných tabuliach, oznamoch a identifikovať príchod, odchod dopravného prostriedku, informáciu o cene.

Dokáže pochopiť jednoduché pokyny v dopravných prostriedkoch alebo na stanici.

Dokáže jednoducho komunikovať o otázkach praktického rázu, napr. dať jednoduché inštrukcie v priestore, v meste, požiadať o ukázanie cesty na mape.

Dokáže sa opýtať na cestu/odchody a príchody spojov.

Dokáže napísať správu s jednoduchými izolovanými slovnými spojeniami a vetami, napr. informovať, kedy a ako sa niekam dopraví.

Dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi, napr. zakúpenie cestovného lístka cez mobilnú aplikáciu.

Dokáže viesť krátku konverzáciu týkajúcu sa orientácie v priestore, kde sa čo nachádza, dokáže si kúpiť lístok/električku.
Dokáže vytvoriť jednoduché otázky týkajúce sa orientácie v priestore a dohodnúť sa, aký dopravný prostriedok má použiť.

Dokáže napísať jednoduché izolované slovné spojenia a vety o tom, kam, ako a kedy cestuje.

Dokáže vyplniť jednoduché online formuláre, napr. na objednanie taxíka.

Dokáže sprostredkovať základné informácie týkajúce sa orientácie v priestore z krátkych, veľmi jednoduchých písaných textov alebo rozhovorov prostredníctvom izolovaných slov a slovných spojení.

Sociokultúrny kontext

- mestská, medzimestská a letecká doprava
- spôsoby dopravy v meste, presnosť spojov
- spôsob kupovania lístkov, typy lístkov
- vyhľadávanie informácií na internete

Druhy textov

- jednoduché dialógy, krátke príbehy
- cestovný poriadok, internetové stránky s informáciami o cestovaní/spojoch
- informačné tabule, pokyny v dopravných prostriedkoch a na staniciach
- preukazy (študentský/pracovný preukaz, električenka)
- mapy, navigácie v mobile, jednoduché plány cesty
- dovolenkové bulletiny

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- predstaviť sa/nieкого
- reagovať pri predstavení
- privítať nieкого
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

vybrať si z možností

- identifikovať
- opísať
- opraviť
- potvrdiť
- odmietnuť

vyjadriť názor

- vyjadriť súhlas/nesúhlas
- vyjadriť presvedčenie
- vyjadriť istotu/neistotu

vyjadriť schopnosť

- vyjadriť znalosť/neznalosť
- vyjadriť schopnosť/neschopnosť
- vykonať nejakú činnosť

vyjadriť očakávania

- vyjadriť nádej
- vyjadriť sklamanie
- vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť
- zistiť spokojnosť/nespokojnosť
- postťažovať sa

predstaviť záľuby a preferencie

- vyjadriť, čo má alebo nemá rád/rada
- vyjadriť, koho má alebo nemá rád/rada
- vyjadriť, čo uprednostňuje

vyjadriť postoj

- žiadať o povolenie a súhlas
- dať súhlas/nesúhlas
- vyjadriť príkaz/zákaz
- odmietnuť
- ospravedlniť sa

vyjadriť návrh a reagovať naň

- požiadať o niečo
- odpovedať na požiadavku
- navrhnúť niekomu niečo
- navrhnúť spoločnú aktivitu
- odpovedať na návrh
- ponúknuť pomoc

reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti

- upozorniť na niečo
- poradiť
- vyjadriť želania
- vyjadriť plány (blízke i budúce)

korešpondovať

- začať email/textovú správu
- ukončiť email/textovú správu
- napísať jednoduchý list/ email/krátku správu
- odpovedať na email/textovú správu

telefonovať

- začať rozhovor
- udržiavať rozhovor
- ukončiť rozhovor

porozprávať príbeh

- začať príbeh
- rozvinúť príbeh
- ukončiť príbeh

reagovať na príbeh alebo udalosť

- vyjadriť záujem/nezáujem
- vyjadriť prekvapenie
- spomenúť si na niečo/nieкого

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Orientácia v meste/na dedine/ na dovolenke

Miesta

mesto, miesto, dedina, námestie, reštaurácia, hotel, ambasáda, rieka, most, hrad, cesta, hory, more, pláž turista/-ka

Priestorová orientácia

rovno, doprava/vpravo, doľava/vľavo, tu, tam, späť

Cestovanie MHD

mestská doprava, dopravný prostriedok, autobus, električka, metro, trolejbus, bicykel, kolobežka

kontrola cestovných lístkov

cestujúci/-a, revízor/-ka

cestovný lístok (celý, polovičný, zľavnený, študentský, papierový, elektronický, jednosmerný, späťotčný) autobusová/električková zastávka, automat na lístky, sms-lístok, aplikácia v mobile

označiť (si) lístok, kúpiť si lístok kartou/cez aplikáciu

Cestovanie autobusom/vlakom/ lietadlom/taxíkom/električkou

autobus, vlak, lietadlo, taxík autobusová/vlaková stanica, letisko, batožina, kufor, kupé, lístok na vlak/autobus, letenka, miestenka, rezervácia pasažier/-ka príchod, odchod, prílet, odlet, meškanie

kúpiť si/rezervovať si lístok/letenku

Cestovanie autom

auto, benzínová pumpa, cesta, diaľnica, vodičský preukaz šofér/-ka, vodič/-ka

vchod, východ/exit, výjazd

tankovať, šoférovať

Aktivity

cestovať autom/vlakom/električkou, letieť, prechádzať sa, fotografovať, hľadať, ubytovať sa, plávať, chodiť, relaxovať, oddychovať dostať sa *niekam*, stratiť sa, ísť pešo, ísť autobusom/električkou/taxíkom, ísť rovno, odbočiť

Vety a frázy

Šťastnú cestu!

Kam ideš/ídete?

Kde si/ste?

Odkiaľ ideš/ídete?

*Kde sa nachádza škola/ambasáda/
stanica?*

*Idem do školy/do práce/
zo školy/z práce.*

Som v škole/v práci.

Idem správne? Idem dobre?

Neviem, kde som.

*Ako sa dostanem do supermarketu/
na námestie?*

Chod/Chodte rovno.

Odboč/Odbočte vľavo/vpravo.

Stoj/Stojte!

Stop!

Pozor nebezpečenstvo!

Zákaz!

Gramatické minimum

konjugácia verb v **prézente** typu *rozumieť, pozvať, žiť, spať*

iregulárne verbum **ísť** v **prézente**, aj negatívna forma (*idem, nejdem*)

konjugácia verb v **préterite**

verbum **byť** (*bol/-a som, boli sme*)

regulárne verbá (*cestoval/-a som, cestovali sme*)

iregulárne verbum **ísť** (*išiel, išla, išli*)

inštrumentál singuláru – systematické vysvetlenie

bezpredložkový (*cestovať autom/električkou*)

prepozícia **s/so**

prepozície **pred, nad, pod, za, medzi**

personálne pronominá v inštrumentáli – 1. osoba singuláru a plurálu:

mnou, tebou, nami, vami

numerále **jeden** v inštrumentáli (*s jednou taškou*)

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde

opytovacie pronominá kde, kam, odkiaľ

ostatné prepozície spojené s miestom:

na + akuzatív (*ísť na stanicu/na letisko*)

v/vo – informatívne (*v meste, v hoteli, vo firme*)

do, z/zo – informatívne (*do centra, z mesta*)

Tematický okruh 7: Inštitúcie a služby

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže rozoznať známe slová a slovné spojenia, identifikovať otázky lekára a zdravotníckeho personálu.
Dokáže porozumieť predvídateľným pokynom v oblasti služieb.
Dokáže sa riadiť krátkymi a jednoduchými orientačnými pokynmi v zdravotníctve a iných inštitúciách.

Dokáže rozpoznať známe slová a slovné spojenia v audiovizuálnych nahrávkach, napr. v reklame na lieky.

Dokáže porozumieť jednoduchým písomným pokynom, oznamom alebo informačným tabuľiam v zdravotníckych zariadeniach a v úradoch.

Dokáže povedať svoje identifikačné údaje, používať názvy častí tela, povedať niekoľko izolovaných viet a fráz o svojom zdravotnom stave.
Dokáže sa opýtať na priestory v inštitúciách.

Dokáže vyplniť identifikačné údaje vo formulároch v banke a na úrade, vypísať objednávkový formulár.

Dokáže reagovať na základné komunikačné frázy pri nadviazaní kontaktu v úradnom styku.
Dokáže požiadať o modifikáciu komunikácie, napr. objasniť, že je cudzincom/cudzinkou.
Dokáže dať najavo neporozumenie na úrade, u lekára a požiadať o pomalšie tempo, vysvetlenie a zopakovanie, reformuláciu informácie.

Dokáže napísať krátku správu o mieste a čase dohodnutej schôdzky a reagovať na odpoveď.
Dokáže napísať jednoduchý email s požiadavkou o poskytnutie služby.

Dokáže vyplniť online registračný formulár so základnými osobnými údajmi.

Dokáže sprostredkovať jednoduché pokyny, oznamy a informácie z informačných tabuľ inštitúcií, ako sú napr. polícia, zdravotnícke zariadenie, banka, pošta, ubytovacie zariadenie.

Sociokultúrny kontext

- formálna komunikácia vo verejnej sfére
- vhodné formy oslovenia personálu na úradoch, v nemocnici
- dodržiavanie otváracích hodín a oznamov na úradoch (rušenie klopaním a pod.)
- porozumenie piktogramom na úradoch
- spoločenské konvencie – čakanie v rade, časové lístky, tichšie prostredie
- základné informácie o infekčných chorobách, povinnom očkovaní
- pravidlá písania adres v SR (adresát, odosielateľ, názov ulice a číslo domu, PSČ, obec a pod.)

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- predstaviť sa/niekoho
- reagovať pri predstavení
- privítať niekoho
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

vybrať si z možností

- identifikovať
- opísať
- opraviť
- potvrdiť
- odmietnuť

vyjadriť názor

- vyjadriť súhlas/nesúhlas
- vyjadriť presvedčenie
- vyjadriť istotu/neistotu

vyjadriť schopnosť

- vyjadriť znalosť/neznalosť
- vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť

vyjadriť pocity

- vyjadriť fyzickú bolesť
- vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie
- vyjadriť smútok
- vyjadriť strach, znepokojenie, obavu
- utešiť, podporiť, dodať odvalu

vyjadriť očakávania

- vyjadriť nádej
- vyjadriť sklamanie
- vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť
- zistiť spokojnosť/nespokojnosť
- posťažovať sa

Druhy textov

- jednoduché dialógy
- jednoduché formuláre, osobné dotazníky, preukazy
- informačné tabule, pokyny
- informačné letáky, poštové formuláre
- krátke reklamy, reklamné slogany

zaujať postoj

- žiadať o povolenie a súhlas
- dať súhlas/nesúhlas
- vyjadriť príkaz/zákaz
- odmietnuť
- sľúbiť
- ospravedlniť sa

vyjadriť návrh a reagovať naň

- požiadať o niečo
- odpovedať na požiadavku
- navrhnúť niekomu niečo
- odpovedať na návrh
- ponúknuť pomoc

reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti

- upozorniť na niečo
- poradiť
- vyjadriť želania
- vyjadriť plány (blízke i budúce)

korešpondovať

- začať email/textovú správu
- ukončiť email/textovú správu
- napísať jednoduchý list/email/krátku správu
- odpovedať na email/textovú správu

telefonovať

- začať rozhovor
- udržiavať rozhovor
- ukončiť rozhovor

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Na polícii

polícia, oddelenie
 formulár, doklady: doklad, (občiansky)
 preukaz, pas
 termín, rezervácia, potvrdenie, pobyt,
 vízum, kolok, fotografia
 policajt/-ka, cudzinec/cudzinka
 platný/neplatný
 úradné hodiny, od – do

U lekára

zdravotnícke zariadenia:

ambulancia, poliklinika, nemocnica,
 čakáreň, lekáreň

zdravotnícky personál:

doktor/-ka, lekár/-ka, sestra/sestrička,
 pediater/pediatricka, zubár/-ka/
 stomatológ/-ička, kardiológ/-ička,
 gynekológ/-ička, psychológ/-ička

v ambulancii:

vyšetrenie, poistenie, preukaz
 poistenca, injekcia, liek, recept,
 choroba, chrípka, nádcha, horúčka,
 alergía, symptóm, očkovanie, vakcína

časti ľudského tela: hlava, ruka,
 noha, zub, brucho, hrdlo, chrbát

chorý, zdravý, unavený

liečiť sa, ležať, vyšetriť, dýchať
 ísť k lekárovi, ísť na röntgen/sono,
 zobrať krv, odmerať tlak/teplotu

Vety a frázy

Čo sa stalo?

Čo vám/ti je?

Čo vás/ťa bolí?

Bolí ma hlava/brucho/zub.

Ako sa cítiš/cítite?

Cítim sa zle.

Sadni/Sadnite si.

Lahni/Lahnite si.

Vyzleč/Vyzlečte sa.

Otvor/Otvorte ústa.

Dýchajte/Nedýchajte!

Mám teplotu/nádchu/chrípku/alergiú
 na glutén.

Je mi teplo/zima.

To je lepšie.

V banke

bankomat, výber/vklad hotovosti,
 číslo účtu
 otvoriť/zrušiť účet,
 vybrať/vložiť peniaze

vložte kartu, zadajte PIN kód

Na pošte

otváracie hodiny, zásielka, list, balík,
 žltý lístok, kód/PIN, podpis, platba,
 balíkomat

adresa, ulica, číslo domu, PSČ
 poštár/-ka, kuriér/-ka

podpísať, zaplatiť
 poslať list/zásielku/balík

poslať obyčajne/prvou triedou/
 doporučené

V hoteli/ubytovanie

hotel, hostel, penzión, internát
 recepcia, vrátnica, dokument,
 (študentský) preukaz, apartmán,
 bazén, sauna, wellness, jedáleň, bar,
 jedno-/dvoj-/trojlôžková izba, voľná
 izba, raňajky v cene, osobné údaje

ťahať/tlačiť

Zákaz fajčiť!

Môžem si rezervovať izbu na dve noci?

Čo je v cene?

Sú v cene aj raňajky?

Gramatické minimum

konjugácia verb v prezente typu **stretnúť, vidieť, niesť**

imperatív verb (*sadni/-te si, vyzleč/-te sa, podpíš/-te sa*) – informatívne

reflexívne verbá (*liečiť sa, ubytovať sa, podpísať sa, vyzliecť sa, obliecť sa, sadnúť si, lahnúť si*) – informatívne

slovosled reflexívnych pronomén sa, si v prezente a préterite

konjugácia modálnych verb chcieť, môcť, musieť, vedieť v préterite
 (*chcel/a som, mohol/la si*)

konjugácia iregulárnych verb typu rozumieť, stretnúť, minúť, obliecť, viesť v préterite

lokál singuláru – systematické vysvetlenie

priestorové prepozície **v/vo, na, pri**

časové prepozície **o, po** (*o jednej, po škole*)

prepozícia **o** v nepriamom predmete (*hovoríme o vašom dokumente*)

personálne pronomíná v lokáli – 1. a 2. osoba singuláru a plurálu: **mne, tebe, nás, vás**

numerále **jeden** v lokáli (*v jednom parku*)

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde

akuzatív a lokál singuláru

prepozícia **na** (*idem na poštu, čakám na pošte, ideme na Slovensko, bývame na Slovensku*)

prepozície času od – do

prechýľovanie – sufixy **-óg/-ička** (*kardiológ/kardiologička*)

Tematický okruh 8: Môj život

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Recepcia

Počúvanie s porozumením

Audiovizuálna recepcia

Čítanie s porozumením

Produkcia

Ústny prejav

Písomný prejav

Interakcia

Ústna

Písomná

Online

Mediácia/sprostredkovanie

Komunikačné ciele

Dokáže zachytiť kľúčové informácie, rozoznať známe slová a slovné spojenia o rodine hovoriaceho/hovoriacej a jeho/jej osobnom aj pracovnom živote.

Dokáže rozpoznať známe slová a slovné spojenia v audiovizuálnych nahrávkach, napr. reklamy a krátke videá.

Dokáže sa orientovať v texte štruktúrovaného životopisu a rozumie základným položkám v ňom.

Dokáže získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov.

Dokáže jednoducho hovoriť o svojej rodine a o svojom osobnom aj pracovnom živote.

Dokáže skoncipovať jednoduchý štruktúrovaný životopis.

Dokáže napísať krátky list/email/správu s použitím izolovaných fráz, napr. blahoželanie, neformálne pozvanie na rodinné stretnutie.

Dokáže jednoducho reagovať na otázky týkajúce sa rodiny a osobného i pracovného života.

Dokáže zadávať jednoduché otázky týkajúce sa rodiny a osobného i pracovného života komunikačného partnera.

Dokáže v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť.

Dokáže reagovať na správu alebo jednoduchý online príspevok, pričom používa základné slovné spojenia a krátke vety.

Dokáže sprostredkovať jednoduché informácie týkajúce sa rodiny a osobného i pracovného života, sprostredkovať časové informácie (dátum, čas).

Sociokultúrny kontext

- oslovenia rodinných príslušníkov
- rodinné zvyky a vzťahy v rodine
- návštevy v rodine, pozvania na návštevu, odmietnutie
- rodinné oslavy, typické darčeky
- písanie životopisu
- náboženstvá a národnosti na Slovensku

Funkcie jazyka

nadviazať kontakt

- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- predstaviť sa/niekoho
- reagovať pri predstavení
- privítať niekoho
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

vypočuť si a podať informácie

- informovať sa
- začleniť informáciu
- potvrdiť informáciu
- podať informáciu
- sprostredkovať informáciu

vybrať si z možností

- identifikovať
- opísať
- opraviť
- potvrdiť
- odmietnuť

vyjadriť názor

- vyjadriť súhlas/nesúhlas
- vyjadriť presvedčenie
- vyjadriť istotu/neistotu

vyjadriť schopnosť

- vyjadriť znalosť/neznalosť
- vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť

vyjadriť pocity

- vyjadriť sympatie
- vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie
- vyjadriť smútok
- vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť
- utešiť, podporiť, dodať odvahy

vyjadriť očakávania

- vyjadriť nádej
- vyjadriť sklamanie
- vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť
- zistiť spokojnosť/nespokojnosť
- posťažovať sa

Druhy textov

- jednoduché dialógy
- jednoduché formuláre, osobné dotazníky, preukazy
- pozvánky, emaily, SMS správy, listy
- životopis, jednoduchý motivačný list

predstaviť záľuby a preferencie

- vyjadriť, čo má alebo nemá rád/rada
- vyjadriť, koho má alebo nemá rád/rada
- vyjadriť, čo rád/rada alebo nerád/nerada robí
- vyjadriť, čo sa mu/jej páči alebo nepáči
- vyjadriť, kto sa mu/jej páči
- vyjadriť, čo uprednostňuje

reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti

- upozorniť na niečo
- poradiť
- vyjadriť želania
- vyjadriť plány (blízke i budúce)

porozprávať príbeh

- začať príbeh
- rozvinúť príbeh
- ukončiť príbeh

Jazykové prostriedky

Lexikálne minimum

Rodina

matka/mama, otec, rodič/rodičia, stará mama/babka, starý otec/dedko, dieťa/deti, syn, dcéra, brat, sestra, manžel/-ka/manželia, partner/-ka, priateľ/-ka, vnuk, vnučka, ujo, teta

návšteva, oslava, narodeniny, meniny, svadba

slobodný/-á, vydatá, ženatý, rozvedený/-á

pozývať/pozvať, súhlasiť, navštíviť, prísť, gratulovať, želať, oslavovať, užiť si

Idem domov.

Uži/Užite si to!

To je škoda.

Všetko najlepšie.

Mám ťa rád/rada.

Lúbim ťa.

To sa mi páči.

Národnosť, občianstvo, príslušnosť

krajina, štát, obyvateľ/-ka, občan/

občianka, Slováč/Slovenka

Slovensko, Česko, Rakúsko, Maďarsko,

Poľsko, Ukrajina, Anglicko, Nemecko,

USA, Čína

Európa, Ázia, Afrika, Amerika, Austrália

slovenský, český, anglický, nemecký,

európsky

bohatý, chudobný

narodiť sa, bývať/žiť *niekde*, vrátiť sa,

byť spokojný *niekde*

Kde/Kedy si sa narodil/-a/ste sa

narodil?

Narodil/Narodila som sa v Londýne/

v Nemecku/prvého septembra 1993.

Charakter a povaha

múdry, hlúpy, aktívny, lenivý, milý, pracovitý, veselý, smutný, šťastný/ nešťastný, perfektný

To je super!

To je perfektné/výborné/krásne/ smutné!

To je zlé!

To nie je dobré.

Výzor človeka

tvár, fúzy, brada, oči, uši, vlasy, oblečenie, tričko, nohavice, šaty, sukňa, sveter, pulóver, košeľa, blúzka, topánky, kabát

malý, veľký, vysoký, nízky, štíhly, plnoštíhly

Ako vyzerá? Vyzerá dobre.

Vyzerá ako herec.

Má modré/čierné oči.

Má hnedé/blond vlasy.

Má fúzy/bradu/okuliare.

Náboženstvo

kresťan/-ka, moslim/-ka, žid/židovka,

katolík/-čka, ateista/-ka, Boh

veriť v Boha, modliť sa

Jednoduchý životopis

vzdelanie, štúdium, základná škola,

stredná škola, univerzita

skúsenosti, zručnosti, prax, záujmy

Dátum

Aký je dnes deň/dátum?

Dnes je prvý január/druhý marec.

Gramatické minimum

konjugácia imperfektívnych verb vo futúre

(budem pracovať, budú oslavovať)

konjugácia nepravidelného verba ísť vo futúre (*pôjdem, pôjdu*)

reflexívne verbá – informatívne

(páčiť sa, vrátiť sa, zoznámiť sa, narodiť sa, modliť sa, užiť si)

opakovanie *mať rád, rád robiť* (*Čo máš rád? Čo rada robíš?*)

nominatív plurálu životných maskulín (*tí moji študenti/bratia/kolegovia*)

numeráliá *dvoja, traja, štyria* pri životných maskulínach

neutrálne formy vybraných adjektív so slovným spojením *to je*

(to je smutné)

adverbium *domov*

vymedzovacie pronomína *nič, nikto, každý, všetci*

dvojitá negácia (*nikto neprišiel, nič sa nestalo*)

opakovanie konjugácie a deklinácie

Súhrn gramatiky

1 Základné pozdravy a frázy

slovenská abeceda a výslovnosť

(informatívne hláskovanie písmen, keď chce cudzinec nadiktovať svoje meno či emailovú adresu)

veľké písmená (mená, názvy, začiatok vety)

interpunkcia (bodka, výkričník, otáznik)

diakritika (dĺžeň, mäkčeň, ä, ô)

konjugácia verba *byť*, aj negatívna forma:

som, si, je, sme, ste, sú; nie som, nie si, nie je, nie sme, nie ste, nie sú

verbá v prézente

formy 1. osoby singuláru a 2. osoby singuláru/plurálu, aj negatívna forma
(*rozumiem/nerozumiem, hovorím/hovoriš/hovoríte, mám/máš/máte, pracujem, študujem, volám sa/voláš sa/voláte sa*)

silné rodové prípony substantív – maskulínium životné, feminínium

prechýľovanie **-ka, -yňa** (*student – studentka, kolega – kolegyňa*)

rozlišovanie mužských a ženských priezvisk, sufix **-ová** (*Kováč – Kováčová*)

personálne pronomína v nominatíve: **ja, ty, on, ona, my, vy, oni/ony**

demonstratíva **to, toto** v nominatíve

formy posesívnych pronomín v 1. a 2. osobe singuláru: **môj, moja, moje; náš, naša, naše; tvoj, tvoja, tvoje; váš, vaša, vaše**

základné numerálie **0 – 10, 11 – 100** (podľa situácie)

partikula **naozaj**

formálna a neformálna komunikácia (*Ako sa voláš?/Ako sa voláte?*)

* Poznámka „informatívne“ je uvedená pri gramatickom jave, ktorý sa v danej téme vyskytuje a je pre ňu príznačný, ale na tomto mieste sa ešte/už podrobne nevysvetľuje. Lektor/lektorka naň môže upozorniť, ak to uzná za potrebné.

Poznámka „systematické vysvetlenie“ je uvedená pri gramatickom jave, ktorý sa pri danej téme vysvetľuje ucelene/systematicky po prvýkrát, pričom mohol byť už skôr čiastkovo spomenutý napríklad s poznámkou výberovo alebo informatívne.

Poznámka „výberovo“ je uvedená pri gramatickom jave, ktorý sa v danej téme vyskytuje a je pre ňu príznačný, ale len v konkrétnych kontextoch (napríklad spojenie s prepozíciou v určitom páde).

2 Štúdium a práca

verbá v prézente – formy 1. osoby singuláru a 2. osoby singuláru/plurálu
(*čítam/čítaš/čítate, robím/robíš/robíte, študujem/študuješ/študujete, pracujem/pracuješ/pracujete, potrebujem/potrebuješ/potrebujete, meškám, telefonujem, chodím*)

negácia verb v 1. osobe singuláru (*nerobím, nepíšem, nemám*)

modálne verbá *môcť, chcieť, vedieť* v 1. osobe singuláru, aj negatívna forma – informatívne*
(*môžem/nemôžem hovoriť, chcem/nechcem čaj, viem/neviem po slovensky*)

jednoduchý imperatív – informatívne
základné pokyny v práci a v škole (*píš/-te, čítaj/-te, hovor/-te*)

nominatív singuláru – gramatický rod
maskulínium, feminínium, neutrum – systematické vysvetlenie*

posesívne pronomína v nominatíve: **môj, tvoj, náš, váš, jej, jeho, ich**

opytovacie pronomína v nominatíve: **kto, čo, kedy, kde, ako, prečo**

demonstratíva v nominatíve: **ten, tá, to**

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde (*moje modré pero*)

prechýľovanie (maskulínium životné, feminínium)

sufixy **-ka, -ička, -yňa, -kyňa**
(*dôchodca – dôchodkyňa, pracovník – pracovníčka*)

prepozícia *v/vo* – výberovo* (*vo štvrtok, v sobotu, v škole, v práci*)

temporálne adverbiá *dnes, včera, zajtra*

3 Denný program a voľný čas

konjugácia verb v prézente v singulári a pluráli typu *volať sa, hovoriť, študovať* (*vstávať, variť, tancovať*)

konjugácia frekventovaných nepravidelných verb v prézente: *ísť, prísť, jesť, piť*

adjektívum rád/rada + verbum, aj negatívna forma (*rád/rada čítam, nerád/nerada tancujem*)

verbum + priamy objekt (*piť kávu, čítať knihu, počúvať hudbu*)
sufix **-u** pri ženských substantívach

prepozície na, do – informatívne (*ísť na koncert, chodiť do kina, na jar, na jeseň*)

prepozícia v/vo – spojenia s mesiacmi a ročnými obdobiami (*v januári, vo februári; v lete, v zime*)

základné numerálie 10 – 100

radové numerálie 0 – 100 (*prvý, druhý, tretí*)

adverbiá spolu, doma

jednoduché súvetia s konjunkciami a, ale, alebo

(*Študuješ alebo pracuješ? Nerada športujem, ale rada čítam knihy. Doma čítam a učím sa.*)

4 Priestor okolo nás

konjugácia verb v prézente (*pokaziť, fungovať, opraviť, potrebovať*)
slovné spojenie **to je + adjektívum v neutre** (*To je pekné.*)

pluráliá tantum (*To sú dvere. Kde sú moje okuliare?*)

verbum + priamy objekt – informatívne (*potrebovať nabíjačku, zapnúť počítač, hľadať šéfa*)

nominatív plurálu substantív a adjektív – sysematické vysvetlenie posesívne pronomíná feminín, neutier a neživotných maskulín v nominatíve plurálu: **moje, tvoje, naše, vaše**

demonstratíva **ten, tá, to** v nominatíve plurálu feminín, neutier a neživotných maskulín (**tie**)

numerálie **dva, tri, štyri** v spojení s feminínami, neutrami a neživotnými maskulínami (*dve deti, dva gauče, tri izby, štyri lampy*)

akostné adjektíva a opozitné tvary (*pekný – škaredý, malý – veľký*)

opytovacie pronomíná aký/á/é, ktorý/á/é, či/čia/čie

numerále jeden v nominatíve (*jeden stôl, jedna izba, jedno auto*)

adverbiá miesta (*hore, vpravo, vzadu*)

5 Jedlo a stravovanie

konjugácia verb v prézente typu *rozumieť, pozvať, žiť, spať, stretnúť, vidieť*

konjugácia modálnych verb v prézente *môcť, musieť, chcieť* + infinitív
(*Môžeme jesť. Musím variť. Chceš vodu?*)

reflexívne verbá *dať si, prosiť si, kúpiť si v prézente* – výberovo
slovosled reflexívnych verb v prézente

akuzatív singuláru – systematické vysvetlenie

bezpredložkový (*večerať šalát, jesť pizzu*)

prepozície **pre, cez, na, po** (*pre mamu/otca, cez mesto/cestu, na obed/večeru, po kávu/jedlo*)

verbum + prepozície **na, za**

(*čakať/pýtať sa/myslieť/pozývať/ísť na, platiť/dakovať za*)

personálne pronominá **ťa, teba, vás** v akuzatíve
(*pozývam ťa/vás, čakáme ťa/vás, pre teba*) – 2. osoba singuláru a plurálu

numerále **jeden** v akuzatíve (*Prosím si jednu kávu/jedno pivo.*)

väzba **mať rád + akuzatív** (*mám rád/rada zmrzlinu*)

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde

vzťahové adjektíva so sufixom **-ový** (*pomarančový, paradajkový*)

prepozícia s/so – informatívne (*mäso s ryžou, káva s mliekom*)

prepozícia bez – informatívne (*káva bez mlieka*)

násobné numeráliá -krát (*dvakrát, trikrát, päťkrát*)

deklinácia substantíva euro, cent

(*jedno euro, dve eurá, päť eur, desať centov*)

6 Mestá a miesta, cestovanie

konjugácia verb v prézente typu *rozumieť, pozvať, žiť, spať*

iregulárne verbum ísť v prézente, aj negatívna forma (*idem, nejdem*)

konjugácia verb v präterite

verbum **byť** (*bol/-a som, boli sme*)

regulárne verbá (*cestoval/-a som, cestovali sme*)

iregulárne verbum **ísť** (*išiel, išla, išli*)

inštrumentál singuláru – systematické vysvetlenie

bezpredložkový (*cestovať autom/električkou*)

prepozícia **s/so**

prepozície **pred, nad, pod, za, medzi**

personálne pronominá v inštrumentáli – 1. osoba singuláru a plurálu:

mnou, tebou, nami, vami

numerále **jeden** v inštrumentáli (*s jednou taškou*)

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde

opytovacie pronominá kde, kam, odkiaľ

ostatné prepozície spojené s miestom:

na + akuzatív (*ísť na stanicu/na letisko*)

v/vo – informatívne (*v meste, v hoteli, vo firme*)

do, z/zo – informatívne (*do centra, z mesta*)

7 Inštitúcie a služby

konjugácia verb v prezente typu *stretnúť, vidieť, niesť*

imperatív verb (*sadni/-te si, vyzleč/-te sa, podpíš/-te sa*) – informatívne

reflexívne verbá (*liečiť sa, ubytovať sa, podpísať sa, vyzliecť sa, obliecť sa, sadnúť si, lahnúť si*) – informatívne

slovosled reflexívnych pronomen sa, si v prezente a préterite

konjugácia modálnych verb *chcieť, môcť, musieť, vedieť* v préterite (*chcel/a som, mohol/la si*)

konjugácia iregulárnych verb typu *rozumieť, stretnúť, minúť, obliecť, viezť* v préterite

lokál singuláru – systematické vysvetlenie

priestorové prepozície **v/vo, na, pri**

časové prepozície **o, po** (*o jednej, po škole*)

prepozícia **o** v nepriamom predmete (*hovoríme o vašom dokumente*)

personálne pronominá v lokáli – 1. a 2. osoba singuláru a plurálu: **mne, tebe, nás, vás**

numerále **jeden** v lokáli (*v jednom parku*)

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde

akuzatív a lokál singuláru

prepozícia **na** (*idem na poštu, čakám na poštu, ideme na Slovensko, bývame na Slovensku*)

prepozície času od – do

prechýľovanie – sufixy **-óg/-ička** (*kardiológ/kardiologička*)

8 Môj život

konjugácia imperfektívnych verb vo futúre

(*budem pracovať, budú oslavovať*)

konjugácia nepravidelného verba ísť vo futúre (*pôjdem, pôjdu*)

reflexívne verbá – informatívne

(*páčiť sa, vrátiť sa, zoznámiť sa, narodiť sa, modliť sa, užiť si*)

opakovanie mať rád, rád robiť (*Čo máš rád? Čo rada robíš?*)

nominatív plurálu životných maskulín (*tí moji študenti/bratia/kolegovia*)

numeráliá **dvaja, traja, štyria** pri životných maskulínach

neutrálne formy vybraných adjektív so slovným spojením to je

(*to je smutné*)

adverbium domov

vymedzovacie pronominá nič, nikto, každý, všetci

dvojitá negácia (*nikto neprišiel, nič sa nestalo*)

opakovanie konjugácie a deklinácie

Použitá literatúra

ANDOROVÁ, Iveta – ULIČNÁ, Martina – BASHIR GÉČOVÁ, Vladimíra – GABŘÍKOVÁ, Adela: *Tri, dva, jeden – slovenčina. Úroveň A2*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2017.

BIDLAS, Vladimír – CONFORTIOVÁ, Helena – TURZÍKOVÁ, Milada – ČADSKÁ, Milada: *Čeština jako cizí jazyk. Úroveň A2*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 2005.

CVEJNOVÁ, Jitka a kol.: *Referenční popis češtiny pro účely zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt v ČR – úroveň A1, A2*. 2. upravené vydání. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2016.

DOLNÍK, Juraj (ed.): *Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny*. Bratislava: Veda, 2010.

HÁDKOVÁ, Marie – LÍNEK, Josef – VLASÁKOVÁ, Kateřina: *Čeština jako cizí jazyk. Úroveň A1*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 2005.

HRADLOVÁ, Darina – KOPEČKOVÁ, Michaela – SVOBODOVÁ, Jindřiška: *Didaktika češtiny jako cizího a druhého jazyka*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2023.

IVANOVÁ, Martina: *Syntax slovenského jazyka*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2020.

KAMENÁROVÁ, Renáta – ŠPANOVÁ, Eva – LOS IVORÍKOVÁ, Helena – MOŠAŤOVÁ, Michaela – KRCHOVÁ, Zuzana – TICHÁ, Hana: *Křížom-krážom. Slovenčina A1*. 2., doplnené a prepracované vydanie. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018.

KAMENÁROVÁ, Renáta – ŠPANOVÁ, Eva – LOS IVORÍKOVÁ, Helena – BALŠÍNKOVÁ, Dorota – KRCHOVÁ, Zuzana – MOŠAŤOVÁ, Michaela – TICHÁ, Hana: *Křížom-krážom. Slovenčina A2*. 2., doplnené a prepracované vydanie. Bratislava: Univerzita Komenského, 2012.

KAMENÁROVÁ, Renáta – ŠPANOVÁ, Eva – LOS IVORÍKOVÁ, Helena – MOŠAŤOVÁ, Michaela: *Křížom-krážom. Metodická příručka – slovenčina A1*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018.

KAMENÁROVÁ, Renáta: *Substantívne vzory a deklinačný systém v slovenčine z lingvodidaktického hľadiska*. In: *Studia Academica Slovaca*. 44. Eds. J. Pekarovičová – M. Vojtech. Bratislava: Univerzita Komenského, 2015, s. 197 – 217.

LOS IVORÍKOVÁ, Helena – ŠPANOVÁ, Eva – KAMENÁROVÁ, Renáta – MOŠAŤOVÁ, Michaela – KRCHOVÁ, Zuzana – LACOVÁ, Hana: *Křížom-krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica*. 3., doplnené vydanie. Bratislava: Univerzita Komenského, 2022.

PALENČÁKOVÁ, Jana – KESSELOVÁ, Jana – KUPCOVÁ, Jana: *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo*. Bratislava: SPN, 2003.

PEKAROVIČOVÁ, Jana (ed.): *Jazykové chyby v slovenčine ako cudzom jazyku na báze akvizitného korpusu*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2024.

PEKAROVIČOVÁ, Jana: *Slovenčina ako cudzí jazyk – predmet aplikovanej lingvistiky*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2022.

PEKAROVIČOVÁ, Jana – ŽIGOVÁ, Ľudmila – MOŠAŤOVÁ, Michaela: *Vzdelávací program Slovenčina ako cudzí jazyk*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007.

POPOVIČOVÁ SEDLÁČKOVÁ, Zuzana – PIATKOVÁ, Kristína: *Pragmatická gramatika 1*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2021.

Programy nauczania języka polskiego jako obcego poziomy A1 – C2. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2016.

RUŽIČKA, Jozef a kol.: *Morfológia slovenského jazyka*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1966.

SOKOLOVÁ, Miloslava: *Nový deklinačný systém slovenských substantív*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2017.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Doplnujúce vydanie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2022.

ULIČNÁ, Martina – ANDOROVÁ, Iveta – BÁČKAIKOVÁ, Klaudia – GABŘÍKOVÁ, Adela: *Tri, dva, jeden – slovenčina. Úroveň A1, A2.1*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2020.

<http://slovníky.juls.savba.sk>

<https://korpus.juls.savba.sk>

Katarína Nevrllová – Katarína Chlpíková

Témy a ciele jazykového kurzu A1 (slovenčina ako cudzí jazyk)

Vydala Univerzita Komenského v Bratislave, 2025
Grafická úprava, návrh obálky: Štefan Podušel

Rozsah 38 strán, 1. vydanie
Vyšlo ako elektronická publikácia

ISBN 978-80-223-6140-8 (tlač)
ISBN 978-80-223-6141-5 (online)

Publikácia **Témy a ciele jazykového kurzu A1 (slovenčina ako cudzí jazyk)** je prvou zo série piatich publikácií venovaných obsahovej náplni jazykových kurzov A1 až C1. Spolu predstavujú nové výkonové a obsahové štandardy výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka s cieľom sprístupniť zjednocujúci rámec učiteľom, lektorom, tvorcom učebných materiálov, ako aj hodnotiteľom jazykových kompetencií pre transparentné, systematické i efektívne vyučovanie a hodnotenie slovenčiny.

Všetkých päť publikácií je výstupom projektu ***Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov***, na realizácii ktorého sa podieľalo centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk Studia Academica Slovaca na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave vďaka podpore Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku.

ISBN 978-80-223-6141-5

9 788022 361415